

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ
100 – і
підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
Вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.
професор Булик Р.Є.
професор Гринчук Ф.В.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професор Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професор Колоскова О.К.
професор Коновчук В.М.
професор Пенішкевич Я.І.
професор Сидорчук Л.П.
професор Слободян О.М.
професор Ткачук С.С.
професор Тодоріко Л.Д.
професор Юзько О.М.
д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Okipniak I.V.
PECULIARITIES OF ARTERIAL HYPERTENSION COURSE
IN ELDERLY PATIENTS

*Department of Propedeutics of Internal Diseases,
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Arterial hypertension (AH) detection risk increases with patient's age. AH with blood pressure levels around 160/95 mm.Hg occurs in 21% patients after 65 years old, and 140/90 mm.Hg — above 65% cases. Effective diagnostics requires understanding of peculiarities of symptoms and differences in manifestations, especially at the background of greater number of comorbid illnesses.

59 patients with AH and no other significant illnesses in phase of exacerbation were examined. 1st group included 50-60 years old patients, 2nd - 60-70 years old patients. All subjects had standardized regimen of activity and rest, included equal quantity of males and females. Blood pressure (BP) was controlled by means of daily monitoring before treatment initiation and 14 days later. Treatment schedule included B-blockers, ICE, diuretics.

Increase of both systolic and diastolic BP was detected in aged patients with predominance of isolated systolic AH in the subgroup 2. Increased daily variability was observed in subgroup 2 comparing younger people: excessive night decrease, sharper morning peaks, which are independent predictors of complications development. Increased variability of BP caused the decrease of life quality of patients leading them to permanent expectation of BP increase episodes, multiple day and night time BP measurements and failure of regular medication intake.

All mentioned data should be taken into account when treatment schedule is chosen.

Петринич О.А.

**ЗАЛЕЖНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ ПЕРОКСИДНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ
ТА АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ
ВІД РІВНЯ ІНСУЛІНЕМІЇ НАТЩЕ**

Кафедра сімейної медицини

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Метою дослідження було вивчити особливості показників пероксидного окиснення ліпідів (ПОЛ) та антиоксидантного захисту (АОЗ) у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) залежно від рівня інсулінемії натще.

Обстежено 44 хворих на ГХ I-II стадій. Отримані результати порівнювалися з даними 24 практично здорових осіб, референтивних за віком і статтю, які сформували контрольну групу.

Кров для біохімічного дослідження брали з ліктьової вени вранці натще через 12 годин після останнього прийому їжі. Рівень у крові імуноактивного інсуліну (ІPI) натще визначали з використанням стандартних наборів фірми DRG International Inc (США) методом імуноферментного аналізу. Нормальними величинами концентрації інсуліну натще вважали для чоловіків до 25 мкОд/мл, для жінок – до 23 мкОд/мл. Вміст у крові продуктів ПОЛ – сполук з ізольованими подвійними зв'язками, дієнових кон'югатів, кетодієнів та спряжених трієнів вивчали за методом І.А.Волчегорського і співавт., малонового альдегіду (МА) плазми та еритроцитів – за Ю.А.Владимировим, А.І.Арчаковим. Активність глутатіону відновленого (ГВ) досліджували титраційним методом за О.В.Травіною в модифікації І.Ф. Мещішена, глутатіонпероксидази (ГП) та глутатіон-S-трансферази (ГТ) – за І.Ф.Мещішеним, каталази – за М.А.Королюк та співавт.

Оцінку різниці сукупностей вибірки проводили, використовуючи t-критерій Стьюдента. Відмінність між вибірками вважалася статистично вірогідною при $p < 0,05$.

Щоб оцінити вплив рівня інсуліну на процеси ПОЛ та АОЗ у хворих на ГХ їх розподілили на дві підгрупи: з нормо- (19 осіб) та гіперінсулінемією (25 осіб) натще. У хворих на ГХ з підвищеним рівнем ІPI натще порівняно з пацієнтами із базальною

нормоінсульнемією спостерігалося вірогідне зростання рівня МА в еритроцитах на 10,80%, зниження вмісту ГВ на 8,33%. Концентрація ГП та ГТ у хворих на ГХ була вірогідно нижчою порівняно з контрольною групою (на 14,74% та 8,70% відповідно) лише за наявності гіперінсульнемії.

Отже, зростання рівня IPI у хворих на ГХ супроводжується зростанням показників ПОЛ зі зниженням АОЗ.

Плеш І.А.

ГЕМОДИНАМІЧНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ЕСЕНЦІЙНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ

Кафедра догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Ініціативна планова НДР впродовж 18 років від заснування кафедри присвячена проблемам діагностики та лікування хворих з артеріальними гіпертензіями (АГ). За цей період завершені 2 роботи. Продовжується виконання третьої НДР на тему: «Фактори ризику прогресування есенційної гіпертензії та метаболічного синдрому за комплексної оцінки гемодинаміки, функціональної активності нирок, циркадіальної структури АТ в обґрунтуванні антигіпертензивної терапії» (2016-2020рр.).

За період 2004-2018 років комплексно обстежені 398 хворих різного віку та статі. Усім хворим проведено вивчення циркадіальної структури АТ з використанням апаратного комплексу добового моніторування Української фірми «Solvaig». Цим же хворим проведено вивчення функціональної активності нирок (ФАН) за даними добового діурезу, швидкості клубочкової фільтрації та канальцевої реабсорбції рідини, іонрегулювальної діяльності нирок з використанням ресурсів кафедральної лабораторії та університетської ННЛ.

Терапевтичною групою викладачів кафедри під керівництвом завідувача організована і функціонує наукова лабораторія інструментальних методів дослідження серцево-судинних захворювань та біохімічна лабораторія. За звітній період розроблялись та впровадились у практику нові методи дослідження серця та судин. Активно розроблялась методика тетрополярної реографії з використанням її у компресійно-декомпресійних дослідженнях судин кінцівок. Це дозволило нам об'єктивізувати і реально визначати один з основних показників гемодинаміки – середній гемодинамічний АТ (СДТ) за даними якого можливе уточнене визначення загального периферичного опору судин (ЗПОС). У кафедральній лабораторії створена і пройшла апробування методика визначення параметрів АТ з уточненим визначенням СДТ (патент України № 99073960 UA 34832 15.03.2001 Бюл. №2). Апробована і потребує вдосконалення методика добового моніторування швидкості розповсюдження пульсової хвилі (патент України № 76153(51МПКА61В5/02(2006.01) 25.12.2017. Бюл. №24) щодо досконалості пізокерамічних датчиків артеріального пульсу. За цим напрямком проводиться співпраця з кафедрою біологічної фізики та медичної інформатики (зав.д.фіз.мат.н. Федів В.І.). Проходить апробацію розроблена нами методика ангіотензіогенреографії (патент України № 99073959 15.03.2001. Бюл. №2). Суттєва увага приділялась діагностиці окремих форм клінічного перебігу АГ. Крім цього проводилась обґрунтування застосування монотерапії та комбінації АГ засобів першого ряду. Основна увага зосереджувалась на використанні ліуретиків з метою виявлення раніше не відомих сторін фармакологічної дії цих препаратів. (патент України № 108985 U 2016 00500 10.08.16. Бюл. №15).

Важливими досягненнями наших розробок можна вважати: пряме визначення СДТ як важливої гемодинамічної величини для уточненого розрахунку ЗПОС; за даними АТТРБГ виявлено тісний кореляційний зв'язок ($r = 0,8-0,9$) між тиском замикання вен з центральним венозним тиском, що дозволяє визначати і динамічно спостерігати за ЦВТ неінвазивним методом; за даними синхронного ДМАТ на ЕКГ каналі визначення пульсової активності